

הרבנות הראשית לישראל

דו"ח חופש המידע

לשנת 2024

תמוז תשפ"ה יולי 2025

תוכן עניינים

עמ' 3	דבר המנכ"ל
עמ' 4	מבנה ארגוני
עמ' 5-6	הרבנים הראשיים לישראל
עמ' 7-14	אגף בכיר כשרות בארץ - אכיפה
עמ' 15 – 17	מצוות התלויות בארץ
עמ' 18 – 19	אגף פיקוח
עמ' 20 - 21	אגף שחיטה צאן ובקר
עמ' 22 – 24	אגף יבוא
עמוד 25	תחום שחיטת בעלי כנף
עמ' 26-28	מחלקת בחינות
עמוד 29	מחלקת הכשרה
עמוד 30	תקציב הרבנות הראשית
עמ' 31-34	מבנה הרבנות ובעלי תפקידים

דבר המנכ"ל

"...וְהִסְתַּכַּל בְּשִׁלְשָׁה דְּבָרִים וְאִי אֶתָּה בָּא לִידֵי עֲבָרָה, דַּע מָה לְמַעַלָּה מִמֶּךָּ, עֵינֶיךָ רוֹאֶה וְאַזְנוֹךָ שׁוֹמַעַת, וְכָל מַעֲשֶׂיךָ בְּסֶפֶר נִקְתָּבִין:"
(אבות, ב', א')

אני מתכבד להציג את הדו"ח השנתי אודות יישום חוק חופש המידע תשנ"ח-1998, המסכם את פעילות הרבנות הראשית לישראל לשנת 2024.

חוק חופש המידע מעגן את הזכות של כל אזרח או תושב ישראל לקבל מידע מרשות ציבורית. הרבנות הראשית רואה חשיבות רבה בחוק זה אשר נועד להטמיע תפיסת יסוד של שיתוף במידע הציבורי באופן שמקדם ערכי שקיפות ונותן ביטוי לכך שהרשות השלטונית נועדה לשרת את הציבור ולפעול מכוחו ולמענו.

אנו נמצאים בימים אלו בתקופה מורכבת לעם ישראל שכמותה לא ידענו. הרבנים הראשיים לישראל שליט"א משיבים מידי יום על עשרות פניות ציבור ושאלות הלכתיות הקשורות למלחמת "חרבות ברזל". כמו כן, הרבנות הראשית קיימה עצרות תפילה והוציאה הנחיות לרבני ישראל די בכל אתר ואתר לתפילות ולקריאת פרקי תהלים. בתחום הבחינות, השתדלה הרבנות ליצור תנאים נוחים לנבחני הרבנות הראשית, אשר נקראו ללחימה בחזיתות השונות: הוספו מועדי בחינות מיוחדים וניתנו הקלות במבחנים.

בהזדמנות זו אבקש להביע תודה והערכה לעובדי הרבנות הראשית לישראל האמונים על שירות הציבור בתחומים מהותיים מלב ליבו של העולם היהודי, אשר פועלים במקצועיות, במסירות ומתוך תחושת שליחות אמיתית.

בברכה,
יהודה כהן
המנהל הכללי
הרבנות הראשית לישראל

הרבנים הראשיים לישראל

מועצת הרבנות הראשית לישראל היא הגוף הרבני-ממלכתי העליון במדינת ישראל. הרבנות הראשית לישראל היא יחידת סמך ממשלתית אשר מהווה זרוע הביצועית של מועצת הרבנות הראשית. החל משנת 2013 כפופה הרבנות הראשית כיחידת סמך למשרד לשירותי הדת.

התחומים בהם עוסקת הרבנות הראשית לישראל הינם: כשרות על מגוון תחומי ההתמחות, ענייני הדין האישי, בחינות והענקת הסמכה לרבנות, לדיינות ולמשגיחי כשרות, הפעלת הוועדה הבין-משרדית להסמכה ופיקוח על המוהלים, בריתות למבוגרים, הסמכת עורכי חופה וקידושין, הסמכות ומינויים לבעלי תפקידים שונים בשירותי הדת ועוד.

בראש הרבנות הראשית לישראל עומדים הרבנים הראשיים לישראל שליט"א. הרבנים הראשיים לישראל נבחרים לכהונה בת 10 שנים על ידי גוף בוחר המונה 150 חברים, מהם 80 רבנים ו-70 נציגי ציבור. הגוף הבוחר מורכב בהתאם להוראות סעיפים 6-10 לחוק הרבנות הראשית לישראל, תש"ס-1980.

בתאריך כ"ו באלול תשפ"ד נבחר הרה"ג דוד יוסף שליט"א לתפקיד הראשון לציון הרב הראשי הספרדי. בתאריך כ"ט תשרי תשפ"ה נבחר הרה"ג קלמן מאיר בר שליט"א לתפקיד הרב הראשי האשכנזי.

כל אחד מהרבנים הראשיים לישראל מכהן כחצי מן הקדנציה שלו בראש מערכת נפרדת בשירותי הדת:

הרה"ג דוד יוסף שליט"א – נכון להיום, מכהן כנשיא בית הדין הרבני הגדול

הרה"ג קלמן מאיר בר שליט"א – נכון להיום, מכהן כנשיא מועצת הרבנות הראשית

מועצת הרבנות הראשית לישראל

ישיבות המועצה סגורות לציבור, אולם החלטות המועצה זמינות לעיון באתר האינטרנט של הרבנות הראשית.

תפקידי המועצה

תפקידי מועצת הרבנות הראשית לישראל מוגדרים בסעיף 2 לחוק הרבנות הראשית לישראל:

- (1) מתן תשובות וחוות דעת בענייני הלכה לשואלים בעצתה;
- (2) פעולות לקירוב הציבור לערכי תורה ומצוות;
- (3) מתן תעודות הכשר על כשרות;
- (4) מתן כשרות לכהן כדיין לפי חוק הדיינים, תשט"ו-1955;
- (5) מתן כשרות לכהן כרב עיר לפי תקנות בחירות רבני עיר שהותקנו על פי חוק שירותי

הדת היהודיים [נוסח משולב], תשל"א-1971 ;

(6) מתן כשירות לרב לכהן כרב רושם נישואין ומינוי רושמי נישואין מבין הרבנים

שקיבלו כשירות כאמור ;

(7) כל פעולה הדרושה לביצוע תפקידיה על פי כל דין.

הרכב המועצה

הרכב חברי מועצת הרבנות הראשית לישראל נקבע בסעיף 4 לחוק הרבנות הראשית לישראל. על פי החוק, מכהנים במועצה, לכל היותר, 17 חברים, לפי החלוקה הבאה :

1. שני הרבנים הראשיים לישראל.
2. רב עיר אחד מכל אחת מן הערים ירושלים, תל אביב, באר שבע וחיפה.
3. עשרה רבנים הנבחרים לכהונה בת 5 שנים, על ידי גוף בוחר זהה בהרכבו לגוף הבוחר את הרבנים הראשיים.
4. הרב הצבאי הראשי, ובלבד שערב מינויו לרב הצבאי הראשי ניתנה לו כשירות לכהן כרב עיר.

בנוסף לסמכויות הסטטוטוריות המוענקות לכל אחד מהרבנים הראשיים לישראל, כנשיא מועצת הרבנות הראשית וכנשיא בית הדין הרבני הגדול, משרתים הרבנים הראשיים לישראל בתפקיד ציבורי ייצוגי.

אגף בכיר כשרות בארץ

מחלקת אכיפה

בשנת תשמ"ג חוקק חוק איסור הונאה בכשרות, התשמ"ג – 1983, כ – 3 שנים לאחר חקיקת חוק הרבנות הראשית לישראל, התש"מ – 1980. בשנה האחרונה עודכן החוק. בחוק זה נקבע מי הגופים המוסמכים ליתן תעודות הכשר, נאסר שימוש במצג כשרותי ללא תעודת הכשר ועוד, כל זאת על מנת להסדיר את נושא מתן תעודות ההכשר מתוך מגמה להגן על ציבור הצרכנים שומרי הכשרות לבל יונו אותם במה שקשור לכשרות המאכלים והמשקאות אותם הם צורכים.

עד להקמת היחידה בשנת 1998 ברבנות הראשית לישראל, נאכף החוק ע"י המשטרה, אך לאחר שהתגלה שאין באפשרותה לטפל בנושא באופן רציף בהעדר כ"א מתאים כמו המומחיות הנדרשת לכך, הוחלט כי האכיפה תתבצע ע"י אנשי הרבנות הראשית בעצמה. יש לציין כי בשנת 1997 נעשה ניסיון להפעיל מערך פיקוח באמצעות חב' חיצונית, אך לאחר כשנה הפרויקט נפל בהעדר תקציב מתאים.

על אף שחוק זה הינו ביסודו פלילי, נקבע בתקנות בשנת תשנ"ב כי אכיפת החוק תתבצע באמצעות הטלת קנס מנהלי על פי חוק העברות המנהליות התשמ"ו – 1985 במתכונת של ברירת משפט.

לצורך כך הוסמכו עובדים ברבנות הראשית לישראל כמפקחים לעניין הטלת קנס מנהלי. כמו"כ, חלק מהעובדים אף עברו קורס הכשרה לחקירות ואף קיבלו הרשאה מאת השר לביטחון פנים לבצע חקירות בתחום עבירות על חוק איסור הונאה בכשרות.

ניהול מערך הטלת הקנסות מתבצע כיום על ידי התקשרות עם שע"מ של משרד האוצר והגביה מתבצעת באמצעות מרכז הגביה הארצי של המרכז לגביית קנסות.

מבנה היחידה

היחידה כוללת: 4 תקנים של מפקחים בדירוג המח"ר המוגדרים כמרכזים, תקן אחד של מזכירה וסטודנטית, מלבד המנהל.

פעילות אכיפה

מידי יום מתקבל ביחידה הארצית המצויה בירושלים במשרדי הרבנות הראשית לישראל מידע מודיעיני ותלונות בהתייחס לחשדות על עבירות בתחום ההונאה בכשרות. המידע מגיע מ – 3 גורמים עיקריים:

1. הציבור הרחב.
2. עובדי, מפקחי ומשגיחי הרבנויות המקומיות והמועצות הדתיות השונות.
3. מפקחי היחידה הארצית הפועלים מידי יום ברחבי הארץ כל איש בתחומו.

עם קבלת המידע הוא נבחן במשרד ונשלח לטיפול המפקחים כל איש באזור. בד בבד קיימים מידעים המצריכים פרסום מיידי אודות הונאה בכשרות, על מנת להסיר מכשול מהציבור לפי העניין.

עם הגעת המפקח למקום החשוד ולאחר שהזדהה, הוא מלקט את פרטי זהות בעל העסק ומאפייני העבירה ומחליט האם להטיל קנס מנהלי או להסתפק בהתראה. לעיתים נערכות פעולות בילוש לצורך איסוף מידע מודיעיני. המפקחים מצוידים בחלקם באקדחים ובגז פלפל לצורך הגנה עצמית. כמו"כ, אנו נמצאים בקשר מתמיד עם המנב"ט של המשרד וככל שמדובר על אירועים צפויים או חלילה מקרים של איומים או מכות אשר לצערנו הם מנת חלקם של אנשי השטח, אנו נמצאים בקשר אף עם המשטרה ושאר יחידות אכיפה ממשלתיות כגון יחידת הפיצו"ח משרד הבריאות השרות הווטרינארי וכד'.

תביעה פלילית

בהתאם לחוק העבירות המנהליות, מי שקיבל קנס מנהלי רשאי לבקש להישפט על העבירה. לאור זאת, הסמיך היועמ"ש לממשלה בלשכה המשפטית שברבנות הראשית תובעת וכן תובע במיקור חוץ המגישים כתבי אישום מטעמינו בבתי המשפט השונים ברחבי הארץ. הפעילות במסגרת זו נעשית בשיתוף פעולה מלא עם המחלקה להנחיית תובעים במשרד המשפטים והמחלקה המשפטית במשרדנו.

להלן טבלת תיאור מעשי עבירה לפי החוק, שננקטים בגינם צעדי אכיפה, בהתאם לקודים שנקבעו על ידי המשרד. כפי שניתן לראות, המאפיינים מתייחסים, בין היתר, למצגי כשרות שונים שבגינם הוטלו הקנסות כפי שיתואר בהמשך.

ד"ח חופש המידע הרבנות הראשית לישראל 2024

קוד	תיאור העבירה על החוק או תקנותיו
31	הצגת בית האוכל ככשר באמצעות שלט פרסום, בלי שיש בידי בעליו תעודת הכשר בהתאם לחוק
32	הצגת בית האוכל ככשר באמצעות פרסום בעיתון, בלי שיש בידי בעליו תעודת הכשר בהתאם לחוק
33	הצגת בית האוכל ככשר על גבי אריזות מוצר של בית האוכל, בלי שיש בידי בעליו תעודת הכשר בהתאם לחוק
34	הצגת בית האוכל ככשר באמצעות תעודת הכשר שאינה שייכת לבית האוכל
35	הצגת בית האוכל ככשר באמצעות תעודת הכשר שניתנה למוצרי מזון בלבד, ולא לבית האוכל
36	הצגת בית האוכל ככשר באמצעות תעודה שאיננה תעודת הכשר, כגון: אישור שהופרשו תרומות ומעשרות
37	הצגת בית האוכל ככשר באמצעות תעודה מגוף בלתי מוסמך שאיננה מטעם הרבנות המוסמכת
38	הצגת בית האוכל ככשר, אך תעודת ההכשר איננה מוצגת על מסמך מקורי
39	הצגת בית אוכל ככשר בכל דרך שהיא על גבי חפץ או מתקן שיש לו זיקה למקום מבלי שיש לבעליו תעודת הכשר כחוק.
30	מכירת מוצרים שאינם כשרים על פי דין תורה בבית האוכל, אשר בידי בעליו תעודת הכשר על פי חוק, ובית האוכל מוצג בכתב ככשר
41	ציון מצרך על ידי היצרן על גבי המצרך או על גבי אריזתו, כאילו המצרך כשר, בלי שניתנה למצרך תעודת הכשר על פי החוק
42	הצגת מצרך על ידי היצרן באמצעות פרסום או בכל דרך אחרת, כאילו המצרך כשר, בלי שניתנה למצרך תעודת הכשר על פי החוק
50	המוכר או המציע למכירה מצרך, שאינו כשר לפי דין תורה, תוך הצגתו בכתב כ"כשר"
70	הצגת שחיטה ככשרה על ידי שוחט, שאין בידי "תעודת שוחט" מאת מועצת הרבנות הראשית לישראל, או מאת מי שהוסמך על ידיה, או מאת רב העיר בעיר
91	מכירת מצרך או הצעת מצרך למכירה על ידי יצרן, כשהמצרך נושא עליו ציון שהוא כשר, בלי שצוין שמו של נותן תעודת ההכשר
92	מכירת מצרך או הצעת מצרך למכירה על ידי יבואן, כשהמצרך נושא עליו ציון שהוא כשר, בלי שצוין שמו של נותן תעודת ההכשר
01	יצרן שבידיו תעודת הכשר, המציין את המוצר ככשר ואינו מציג במקום גלוי בעסק את תעודת ההכשר שבידיו
02	בית אוכל, שבו תעודת הכשר, המציין את בית האוכל ככשר ואינו מציג במקום גלוי בעסק את תעודת ההכשר שבו
03	יצרן המציג בגלוי במקום העסק תעודת כשרות לאחר התקופה שבה הייתה התעודה בתוקף
04	בית אוכל המציג בגלוי במקום העסק תעודת כשרות לאחר התקופה שבה הייתה התעודה בתוקף

13	יצרן שניתנה לו תעודת הכשר על מוצר, שאינו מציין את המוצר כ"כשר"
15	ציון מוצר כ"כשר" בכל דרך שהיא, בלי שניתנה לאותו מוצר תעודת הכשר
16	אי החזרת תעודת כשרות, לאחר שניתנה דרישה בכתב מנותן התעודה או ממנהל מחלקת הכשרות במועצה הדתית להחזרתה - בעקבות שימוע שנעשה למחזיק התעודה קודם לדרישתה
71	אי מתן הודעה ממחזיק תעודת ההכשר לנותן התעודה על שינוי כלשהו שחל במקום בו נמצא בית האוכל
72	אי מתן הודעה ממחזיק תעודת ההכשר לנותן התעודה על שינוי כלשהו שחל במקום בו נמצא בית הייצור
73	אי מתן הודעה ממחזיק תעודת ההכשר לנותן התעודה על שינוי בכל פרט שנמסר על ידיו בבקשה שהוגשה לקבלת תעודת ההכשר

□

מאפייני אכיפה

במהלך פעילות האכיפה נתקלים המפקחים בתופעות שונות של מעשי הונאה בכשרות הכוללים בין היתר שימוש בתעודות כשרות מצולמות, תעודות מזויפות, תעודות מגופים בלתי מוסמכים המעידים על כשרות המזון, הכנסת מזון לא כשר למקום שיש בו הכשר, הפרת נהלי כשרות הפוגמים בכשרות המזון, מוצרי יבוא המוצגים ככשרים ללא אישור הרה"ר לישראל וכדו'. מעת לעת הביקורות נערכות במוצאי שבת וימי שישי בעיקר בקרב דוכני מזון הפזורים במתחמי הקניונים. הפעילות נעשית תחת מדיניות אכיפה מוסדרת

על אף שעיקר הפעילות והמאמץ מרוכזים בטיפול בבתי עסק ללא הכשר המוצגים ככשר בכתב, הרי שמעת לעת נכנסים המפקחים לבתי עסק המחזיקים בתעודת הכשר, לעיתים לאחר קבלת מידע ולעיתים מתוך יוזמה שלנו על מנת לוודא כי נשמרים בהם הוראות החוק ונהלי הכשרות כמופיע באתר הרה"ר לישראל. רבני אגף הכשרות הארצי מבצעים ביקורות במפעלים, בתי אוכל ויצרנים בכל רחבי הארץ על מנת לבדוק האם נוהלי הכשרות מיושמים, הן מצד נותן ההכשר והן מצד מקבל ההכשר. קיימת תקשורת יום יומית עם בעלי התפקידים השונים ברבנויות המקומית בכל רחבי הארץ תוך שיתוף פעולה לצורך אכיפת נהלי הכשרות ומניעת עבריינות המזון בתחום הכשרות.

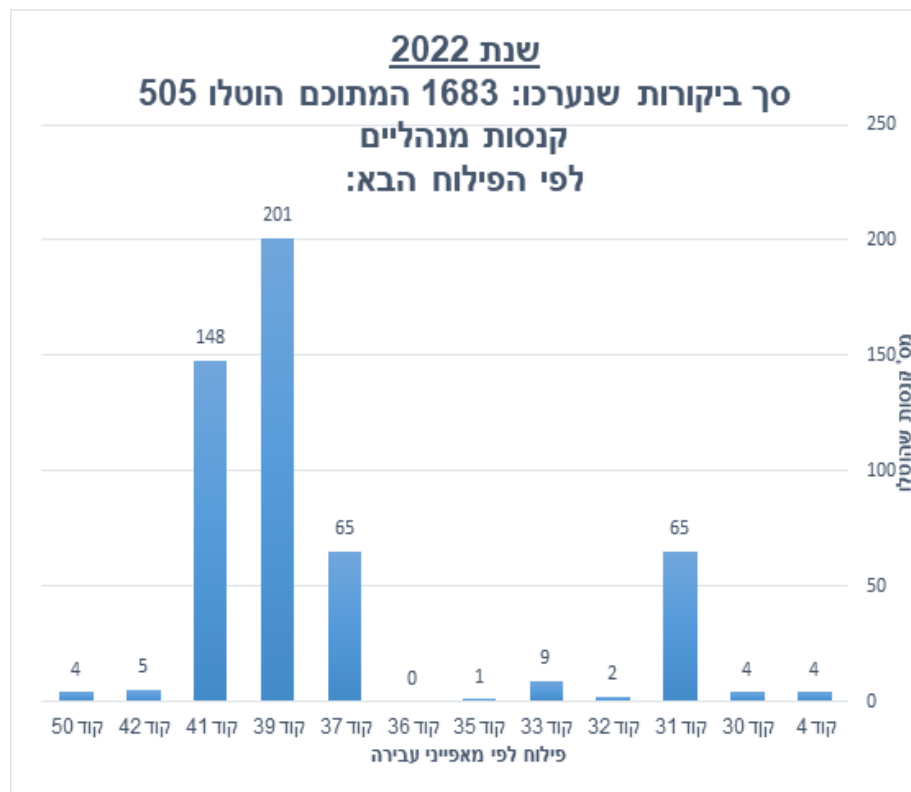
מעת לעת מתקבלות במשרדנו הודעות על הסרת כשרות מטעם הרבנויות המקומיות על מנת להזהיר את הציבור. הודעות אלו מופצות באמצעי התקשורת השונים הן על ידי הרבנות המקומית והן על ידי היחידה. חלק מהפרסומים מתבצע ע"י הפצת "עדכוני הכשרות" המופצים הן באתר הרבנות הראשית לישראל והן ע"י משלוח מיילים ברשימת תפוצה ארצית או באמצעות פורומים דיגיטאליים שונים כגון בוואטסאפ.

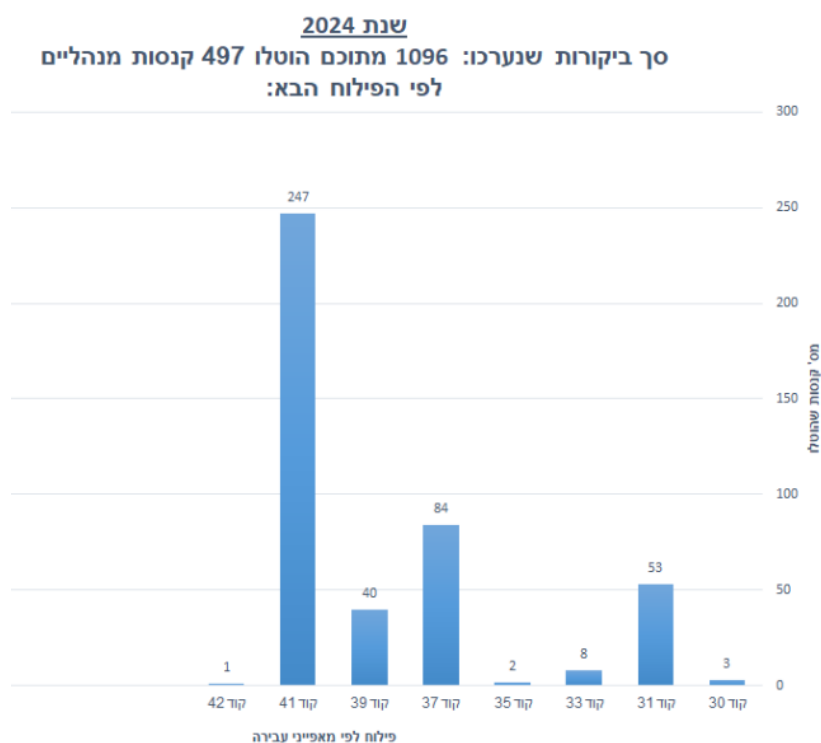
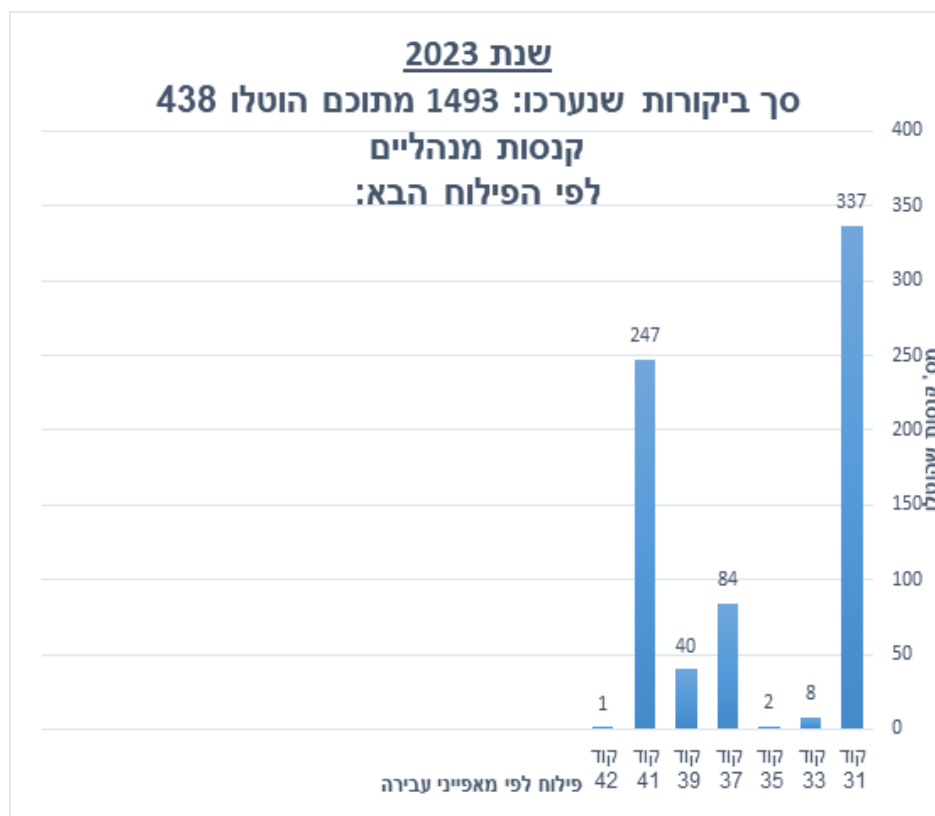
נתונים סטטיסטיים :

על מנת ללמוד על התפלגות תופעת העבירות השונות הנני מצרף בזאת מספר דיאגרמות מהשנים האחרונות, כך שמתוכן ניתן ללמוד על העבירות הנפוצות ביותר ומידת האכיפה לגביהן.

יש לציין, כי בתקופה הקורונה הוחלט נוכח כמות העסקים שנסגרו ובשל המצב לנהוג לפני משורת הדין ולתת התראות מקדימות באופן יזום וזאת בשים לב למגבלת האכיפה וביצוע ביקורת ועל כן, כמות הקנסות והביקורות פחתו בשנה זו.

נבקש לציין, כי נוכח שיתוף הפעולה עם המחלקה להנחיית תובעים ובשים לב לכתבי האישום אשר החלו להיות מוגשים, הוחלט לבטל קנסות אשר היה שיהוי בהגשת כתב אישום, ועל כן ניתן לראות שבשנת 2020-2021 כמות הקנסות שבוטלו גדול יותר משאר השנים.

מערך גביה

קנסות שלא שולמו במועד וגם לא פנו בבקשה להישפט, נשלחים לאחר איתורם לגביה באמצעות מרכז גביה ארצי כאמור, באופן ידני. להלן נתונים, בחלוקה לפי שנים, של כמות הביקורות שהתבצעו על ידי מפקחי היחידה, כמות הקנסות, כמות הנקנסים המבקשים להישפט בגין העבירה וכמות הקנסות שבוטלו על ידי התובע המוסמך. יש לציין, כי כספי הגביה מהקנסות מועברים לקופות האוצר ולא מתווספים לתקציב הרבנות.

שנה	כמות ביקורות	כמות קנסות	מתוכם ביקשו להישפט	כמות הנקנסים אשר שילמו תוך 60 יום	קנסות שנגבו או בהליכי גביה באמצעות רשות האכיפה והגביה המרכז לגבית קנסות ¹	בוטלו על פי החלטת תובע מוסמך
2020	817	352	77	90	111	² 1446
2021	1102	385	60	61	62	289
2022	1683	³ 505	37	118	178	107
2023	1493	438	26	50	206	⁴ 35
2024	⁵ 1096	497	42	107	0	17

1 תיקים שהועברו ל"מרכז לגביית קנסות" ניתן לראותם כגבויים בבחינת שטר העומד לגבות – כגבוי דמיוני. תיקים שנמסרו לגביה יתכן והם משנה אחרת ועל כן ניתן לעשות סיכום טורי בלבד ולא אופקי.

2 כמות הביטולים בשנה זו גבוהה וכוללת גם תיקים משנים עברו נוכח ההנחיה להעלאת רף הנטל הראייתי לאור דרישת המחלקה להנחיית תובעים במשרד המשפטים.

3 יש לציין, כי אחוז הקנסות מכלל הביקורות השנתית בשנה זו, פחת נוכח הטמעת מדיניות האכיפה של המחלקה להנחיית תובעים במשרד המשפטים אשר העלתה את רף הדרישות לנוכח העובדה שתיקים אלו עשויים להפוך לכתבי אישום הדורשים עמידה בסטנדרט של אכיפה פלילית.

4 מזכירה בתקן סטודנטית הממונה על הגביה מועברת מתפקידה לקראת הרבעון האחרון של השנה. המשרה לא אוישה עד היום. הנתון במקרה זה מתאר תיקים הראויים לגביה.

5 כמות התשובות לבקשות ביטול נמוכה יחסית בשל היעדר תובעת מוסמכת קבועה.

6. בשנה זו גויסו חלק ניכר מהמפקחים למילואים.

תכנית פעולה עתידי

תגבור המערך הממוחשב – הטמעת אפליקציית אכיפה הן ברמת השטח והן ברמת המטה. למפקחים תהיה יכולת הנפקת התראות וקנסות און ליין באמצעות תוכנה אינטרנטית כפי שקיים כיום במערכות הפיקוח העירוני. אנו צופים, כי עד סוף השנה נוכל להטמיע את המערכת במשרד על מנת לייעל את ניהול האכיפה.

סריקת תיקי הונאה במערכת מובנית – על מנת לאפשר גישה לממצאי תיקי הקנסות, נסרקו כל התיקים והוכנסו למחשב לצורך איתור מיידי.

מעבר ממערך הטלת קנסות דרך שע"מ למערכת מרכב"ה – שת"פ בין חשבונות המשרד לבין מרכב"ה לפיתוח מערך קנסות חלופי.

מחלקת מצוות התלויות בארץ

מבנה המחלקה:

ד"ר עקיבא לונדון, מנהל האגף למצוות התלויות בארץ, ורכז האגרונומים
הרב מרדכי בידרמן, מנהל תחום הלכתי, מרלוגים וסיטונאים
הרב אורי חניא, מנהל תחום בתי אריזה ומרכזים לוגיסטיים
הרב משה ממלוק, מפקח בכיר מצוות התלויות בארץ
ארז חדד, מבקר תוצרת חקלאית
שיבי אלון, מבקר תוצרת חקלאית
שמחה גולדבאום, מנהלת משרד האגף למצוות התלויות בארץ

בשנת 2024 המחלקה המשיכה את פעילותה השוטפת של ריכוז וביצוע ההשגחה בנושא הערלה בקרב ציבור החקלאים מגדלי הפירות במדינת ישראל בהיקף של כ-850 אלף דונם, הכנת דו"חות של מגדלים הנקיים מחשש ערלה ופרסום דוחות יומיים ואישורי ערלה אלו לבתי האריזה ומרכזים לשיווק פירות וירקות ובאתר האינטרנט של הרה"ר לישראל. כמו"כ נמשך הפיקוח על הפרשת תרומות ומעשרות במרכזים הארציים לשיווק פירות וירקות.

במהלך כל שנה, מתבצעת סריקה ועדכון מחדש של כל נתוני המטעים הקיימים. המידע מתעדכן כל העת באמצעות עובדי הרבנות המשמשים כאגרונומים ומבקרים במטעים וכן באמצעות 17 אגרונומים פרטיים הפועלים ומקבלים מידע שוטף מהחקלאים בשטח. המידע המעודכן כולל עדכון חלקות חדשות וגריעת מטעים שנעקרו או שאינם קיימים. יש לציין כי מאגר הנתונים ברבנות הראשית נחשב למאגר מקיף ומדויק, המשמש גם את משרד החקלאות הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מועצת הצמחים, מועצות הפרי, ארגוני חקלאים, לשכות תיכנון ועוד.

בין יתר עבודות המחלקה, מבצעת המחלקה גם פיקוח בבתי האריזה, בשווקים סיטונאיים ובמרכזים לוגיסטיים לשיווק פירות וירקות, שבהם מתבצעת השגחה שאין ערלה בפירות, והפרשת תרומות ומעשרות, לשמירה על נוהלי כשרות אחידים בהתאם לנוהלי הכשרות של הרה"ר לישראל, הדרכת משגיחים, תיקון ליקויים וטיפול בבעיות שונות שמתעוררות תוך כדי העבודה השוטפת.

כמו בשנים קודמות, התבצעה השגחה ופיקוח במשתלות ע"י שלושת המכונים שהוסמכו לכך. פיקוח זה נעשה בשנים האחרונות ע"מ להקל על בעיית הערלה במדינת ישראל, וגורם לכך שברוב המקרים ניתן לאשר את הפירות כבר בשנה השלישית לנטיעה כפירות הנקיים מחשש ערלה (נטיעות דו שנתיות) עפ"י הערכות, הפעילות של ההשגחה במשתלות ובנטיעות חוסכת למגדלי הפירות בישראל עשרות מיליוני ₪ כל שנה, עקב האפשרות להשתמש בפירות השנה השלישית לנטיעה (כאשר השתילים היו שנה במשתלה, בפיקוח) וכמו כן עקב חיסכון בהוצאות הורדת פירות הערלה. כיום, האגרונומים של הרבנות הראשית לישראל מפקחים גם על עבודת המכונים במשתלות אלו.

עיקרי הישגים בשנת 2024

1. נמשכה הפעילות של המחלקה ברבנויות השונות, בבתי האריזה, שווקים סיטונאיים חברים לאספקת פירות וירקות ובתי ממכר לפירות וירקות, תוך דגש על מקומות בעלי היקף פעילות גדול כמו בתי אריזה גדולים ומרכזיים, השווקים הסיטונאיים הגדולים והחברות הגדולות לשיווק פירות וירקות. במקומות שאותרו בהם קשיים מיוחדים ע"י מפקחי בתי האריזה נעשו תיקונים באופן ממוקד והמשך הערכת המצב.
2. במסגרת הטיפול של המחלקה בנתינת כשרות לחקלאים במדינת ישראל בנושא הערלה תוך הפעלת אגרונומים של הרבנות וכן 15 אגרונומים פרטיים, נעשה באופן שוטף תהליך של הכוונת האגרונומים, פיקוח על עבודתם ופתרון בעיות נקודתיות. פעילות האגרונומים עובדי הרבנות עברה אירגון מחדש וכיום עבודתם מתרכזת בפיקוח על עבודת האגרונומים הפרטיים על מנת להגיע למצב של רמת ביקורות אחידה וטובה.
3. נמשך ביצוע ביקורות במשתלות שהינן תחת פיקוח של שלושת המכונים למצוות התלויות בארץ לבדיקת נוהלי הכשרות הנוהגים במשתלות. נכתבו דו"חות על ביקורות אלו.
4. אגרונומים של המחלקה מבצעים ביקורות שטח על עבודת מפקחי המכונים בכל הנוגע לאופן שתילת שתילים דו שנתיים במטעים ובפרדסים.
5. המחלקה המשיכה בהפצת מידע כשרותי שנדרש למשגיחים ברחבי הארץ בנושא המצוות התלויות בארץ של רשימות חקלאים ללא חשש ערלה, התראות שונות למשגיחים, תשובות לשאלות וכיוצ"ב.
6. נמשך ביצוע בדיקות ערלה גם במטעי התמרים בארץ, היות ועקב שיטות גידול חדשות עצי התמר כיום נותנים פירות בשנים מוקדמות יותר מבעבר. יש לציין שהרה"ר היתה החלוצה מבין גופי הכשרות בארץ שטיפלה בנושא זה כאשר בעקבות שיתוף הפעולה שקיים עם גופי הכשרות הפרטיים, גם הם מסתמכים על הבדיקות שנעשות ע"י הרה"ר ואינם דורשים בדיקות נוספות למהדרין.

תכניות עבודה לשנת 2025

1. פיילוט ראשוני של מעבר לביקורות של מטעים על מפות דיגטליות (GIS) בשיתוף משרד החקלאות אגף GIS המיפוי. כל אגרונום יקבל מספר ישובים ואותם ימפה באופן דיגטלי, כך נגדיל את מאגר הנתונים עד למעבר מלא לשיטה זו. וכך גם אישורים ינתנו באופן דיגטלי.
2. העמקת המעורבות של הרה"ר בפיקוח שנעשה ע"י המכונים השונים על המשתלות והנטיעות הדו שנתיות, ביקורות במשתלות ובנטיעות ופגישות עם אנשי המכונים האחראים בנושא. כנסים חצי

שנתיים של האגרונומים וכן פגישות עם מנהלים ואחראים בשווקים הסיטונאיים ובחברות הגדולות לשיווק פירות וירקות.

3. תיעוד של נוהלי ההשגחה בבתי האריזה השונים, נוסחאות תרו"מ ודוגמאות של חותמות בבתי האריזה ע"י בניית תיקים ממוחשבים ברבנות לכל בית אריזה שנמצא בהשגחת הרבנות.

4. חיזוק הקשר עם הרבנים המקומיים ומנהלי מחלקות כשרות ע"י פגישות וסיורים משותפים עפ"י תפיסת ההפעלה החדשה באגף הכשרות. המשך הוצאת חוזרים הלכתיים למשגיחים ופרסומם באתר האינטרנט של הרה"ר לישראל והפצת מידע שנדרש למשגיחים ברחבי הארץ לצורך עבודתם.

5. חיזוק הקשר עם משגיחי השטח לעניין תרומות ומעשרות על ידי כנסי משגיחים העצמתם ולימוד הלכות משותף.

אגף הפיקוח

ירקות עליים נקיים מחרקים

במהלך השנים האחרונות הופנו יותר ויותר יצרנים של ירקות עליים מפוקחים מחרקים לבדיקת מעבדה חיצונית, כפי שמצוין בנהלי הרבנות על מנת לעמוד תחת ביקורת מתמדת בבחינת רמת הנקיות מחרקים.

שינוי חזותי

הדרישה לביצוע בידול בתעשיית המזון בין חלבי לפרווה מתפרסת על תחומים שונים, הן ביבוא והן בתעשייה המקומית, ובכלל זה גם הבידול בין מוצרי חמץ לכשרים לפסח. רבני האגף מנחים את הרבנויות נותנות ההכשר להקפיד על כך ששינוי הצורה המתבקש יוטמע בתעשיות המזון ובכך ימנע מכשול. ועדת הכשרות הארצית יושבה לדון בנושא וקיבלה החלטה אשר אומצה ע"י מועצת הרה"ר, להמשיך ולהקפיד על בידול הצורה, בסייגים הנדרשים. לעיתים הבידול עשוי גם לשרת את קהל הצרכנים האלרגיים.

תעשיית מזון

במסגרת פעילות האגף מתקיימות ביקורות ברחבי הארץ, בקרב היצרנים השונים, ע"מ לוודא כי מערך ההשגחה המקומי הטמיע את נהלי הכשרות של הרבנות הראשית לישראל, תוך מתן ייעוץ לפתרונות הלכתיים וטכנולוגיים ואמצעים לאבטחת כשרות המוצר. כמו"כ התקבלה החלטה ע"י מועצת הרה"ר, אשר פורסמה ברשומות, הדורשת מהיצרנים לסמן את ציון הכשרות בתוספת סמל כשרותי אחיד.

מסעדות ורשתות שיווק

המחלקה עוסקת בהטמעת נהלי הכשרות בקרב נותני ההכשר, בניית מערכי הדרכה בתחום הכשרות, ביצוע ביקורות בקרב סניפי הרשתות לרבות מפגשים עם מנהלי הרשתות על מנת לשמוע את ה"שטח" ולגבש כללים אחידים שיושמו ויוטמעו בכל סניפי הרשתות. בנוסף, גובשו בסיוע מחלקות נוספות באגף הכשרות וברה"ר לישראל מספר אמצעי הדרכה ועדכונים במהלך השנה האחרונה, אשר ניתן למוצאם באתר המחלקה:

1. קונטרס הכשרת כלי בתי אוכל ומרכולים לפסח תשפ"ג.
2. גיבוש נהלי פסח למסעדות ולרשתות שיווק, בתוספת אמצעי הדרכה ליישום הנהלים.
3. מסמך פירוט מוצרים שאינם מאושרים – מסמך המתעדכן מדי תקופה, והמשמש כאסמכתא ברורה למניעת שיווק וקליטת מוצרים ללא הכשר כחוק בבתי האוכל המושגחים.
4. שיקוף חסימת ברקוד מוצרי חמץ גמור בעת המכירה, פסח תשפ"ג.

5. גיבוש גיליונות הדרכה "משולחנו של אגף הכשרות" בשיתוף מחלקות נוספות באגף הכשרות, לחיזוק הטמעת נהלי הכשרות.

היערכות לפסח

פעילות האגף במסגרת ההיערכות לפסח כוללת את כל המחלקות באגף ומתחילה חודשים רבים לפני כניסת החג. במסגרת ההיערכות נהלי הרבנות עוברים ריענון ועדכון בהתאם לצורך החל מהנהלים העוסקים בהכשרת מפעלים/המטבחים המוסדיים וכלה באלו העוסקים בייצור המוצרים לפסח ומכירתם במקומות ההסעדה. כחלק מהיערכות זו, מנהלי המחלקות עורכים ביקורות בשטח ע"מ לתת מענה ופתרון הולם לבעיות המתעוררות ומגבשים פתרונות עם בתי האוכל והרשתות השיווק באמצעים טכנולוגיים כמו חסימת מוצרי החמץ בקופות הרושמות וכדו' במהלך חג הפסח ע"מ שלא ייווצר חלילה מצב של מכירת מוצרי חמץ בפסח עצמו.

מח' מלונות אולמות וקייטרינג

פעילות ההשגחה בבתי המלון והאולמות בארץ מורכבת ביותר היות והיא כוללת תחומים מגוונים בענייני הכשרות מקליטת ירקות ופירות, קליטת בשר, אפיה, קונדיטוריה ועוד, בשים לב לכך שפעילות ההשגחה בבתי המלון כוללת את שמירת נהלי הכשרות גם במהלך שבתות וחגים. מנהל המחלקה עורך פיקוח ובקרה ע"מ לבדוק שאכן נהלי הכשרות הייעודיים נשמרים. לצורך כך, נערכות פגישות עם רבניות מקומיות והתאחדות בעלי המלונות והאולמות ומנהלי העסקים, ומטפלת בפניות, בשאלות ובתלונות הן מצד האזרחים, משגיחי הכשרות, והתאחדות בעלי המלונות, על מנת לקדם ולייעל את הכשרות ולתת מענה לצרכים של בעלי השמחה/הנופשים.

אגף בכיר – כשרות חו"ל ושחיטה

אגף שחיטה - צאן ובקר

חברי ועדת שחיטת חו"ל

הרה"ג קלמן מאיר בר שליט"א, הרב הראשי נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

הרה"ג אליעזר שמחה וייס שליט"א

הרה"ג יגאל כהן שליט"א

הרה"ג יוסף בן דוד שליט"א

הרה"ג יוסף שלוש שליט"א

הרה"ג יעקב שפירא שליט"א

הרה"ג שמואל אליהו שליט"א

חוק הבשר ומוצריו משנת 1994 תשנ"ד קובע כי "לא ייבא אדם בשר ומוצריו אלא אם כן קיבל לגביו תעודת הכשר".

בשר : כל סוגי בשר ומוצריו הראויים למאכל אדם לרבות בשר ומוצריו של בעלי כנף לסוגיהם.

תעודת הכשר : תעודת הכשר לבשר מיובא שנתנה מועצת הרבנות הראשית לישראל או מי שהסמיכה לעניין זה.

ייבוא הבשר הכשר בעלייה מתמדת מידי שנה ובשנת 2024 הוא הסתכם בכ- 130,000 אלף טון כולל בשר קפוא ובשר טרי. כ- 95% מהבשר המיוצר בחו"ל באמצעות צוותי הרבנות, מיועד לארץ והשאר מיועד לקהילות יהודיות הדורשות מזון כשר.

אגף שחיטת חו"ל שע"י הרבנות הראשית היא המפקחת והאחראית על כל צוותי השחיטה הכשרה והמהודרת בחו"ל ומתוקף תפקידה היא גם מאשרת צוותי שחיטה ברמות כשרות שונות בהתאם לגודל ואפיון המפעל בחו"ל ובהתאם לרמת הכשרות. באגף שחיטה פועלים מנהל המחלקה, ושתי מרכזות בכירות להרכבת צוותים, למתן תעודות כשרות, תוכניות פיקוח וכו'.

שחיטת הבשר בבתי המטבחים בחו"ל מתבססת על עונות שחיטה (קיץ-חורף). יבואן המעוניין לייבא בשר פונה לאגף שחיטה וממלא בטופס פרטים על בית המטבחיים, בו הוא מתכוון לבצע את השחיטה, פרטים על כמות השחיטה היומית, רמת כשרות הבשר, הצעה לרשימת אנשי צוות, ובהתאם לנתונים המחלקה דנה בבקשה.

צוותי השחיטה נשלחים למדינות שונות כגון ארגנטינה, פרגוואי, אורוגוואי, ברזיל, צ'ילה, פולין, צרפת, ספרד. ומספר הצוותים הנשלחים לפעילות בחו"ל הוא כ- 75 צוותי שחיטה מידי עונה ובשנת הדו"ח הנוכחי יצאו כ- 150 צוותי שחיטה. צוותי השחיטה שוהים בחו"ל

בהתאם לדרישת היבואן, לעתים עונה שלמה (4 חודשים ברצף), לעתים לתקופות קצרות יותר.

אגף שחיטה נמצא בקשר רציף עם כל צוותי השחיטה ונותן מענה לכל הבעיות והסוגיות ההלכתיות המקצועיות והמנהליות המתעוררות הן אצל אנשי הצוות והן אצל היבואן. צוות שחיטה הנשלח לחו"ל מורכב לפחות מ- 11 אנשי צוות בתפקידים שונים: ראש צוות, בודק חוץ, בודק פנים, שוחטים, בודקי סכינים, מנקר ומשגיחים ובהתאם לגודל השחיטה מוסיפים אנשי צוות.

האגף עוסק בין היתר בהסמכת חברי הצוותים לתפקידי השחיטה השונים ובפיקוח מקצועי עליהם ועריכת הכשרה מקצועית. יודגש כי חברי הצוותים אינם מועסקים על ידי הרבנות הראשית לישראל, ותנאי העסקתם נקבעים בינם לבין היבואן.

השחיטה הכשרה דורשת אבזור מיוחד, וכן תנאים ראויים לעבודת צוותי השחיטה ולכן כאשר יבואן מבקש לייבא ממפעל שטרם נעשתה בו שחיטה כשרה המאושרת על ידי הרבנות הראשית לישראל, הוא פונה למחלקת שחיטת חו"ל לתיאום ביקור של צוות בדיקה מטעם הרבנות הראשית על מנת לאשר את בית המטבחים.

הכשרה מקצועית

בשנת 2024 פעל בית ספר לשחיטה בעיר חיפה אשר ביצעו הכשרה לשוחטים, בודקי סכינים, בודקי פנים, בודקי חוץ, וראש צוות

תכנית עבודה

הגדלת מאגר אנשי צוות ובית ספר לשחיטה
בדיקת מפעלים חדשים בחו"ל (שלא פעלו כלל במערך הכשרות)

אגף יבוא

אגף יבוא אחראי על מתן תעודות הכשר למוצרי מזון כשרים המיובאים ארצה (למעט בשר).

אישור מוצרי היבוא הינו בהתאם לבקשות המוגשות למחלקה בכפוף לעמידת המוצרים בקריטריונים הלכתיים שנקבעו על ידי מועצת הרבנות הראשית לישראל ובהסתמך על גופי כשרות ורבנים המוכרים על ידי הרבנות הראשית. פעילות המחלקה כוללת מענה לפניות היבואנים, גופי הכשרות והרבנים וכן בקרה על פעילותם. כמו כן עומדת המחלקה בקשר עם הרבנויות המקומיות וצוותי הכשרות בארץ ומקבלת פניות מהציבור הרחב ביחס לכשרות מוצרי המזון המיובאים.

המחלקה עובדת בצמוד ובהנחיית ועדת היבוא של מועצת הרבנות הראשית לישראל.

אגף היבוא במספרים בשנת 2024 *

מספר בקשות לקבלת תעודות כשרות 16342 .

יבואנים – 12351376

יצרנים – 17221 14052

גופי כשרות ורבנים מוכרים 13

* נתוני מערכת "מגד שמים" מעודכנים בהתאם לפעילותה

מבנה האגף

הרב אברהם קוזמן – מ"מ מנהל האגף

גב' צילה סאמין - מרכזת בכירה

גב' נחמי דדש - ראש ענף-מרכז - מוצרי מזון מיובאים

גב' בלימי שטיסל – ראש ענף מוצרי מזון מיובאים

מר עמיחי קריגר – ממונה (כשרות מוצרים בחו"ל)

סטודנטים : גב' מרים מנהיים

גב' חוה גוטליב

גב' לאה וינד

חברי ועדת יבוא

הרב אליעזר שמחה וייס שליט"א

הרב שמואל אליהו שליט"א

הרב יעקב שפירא שליט"א

הרב אליעזר ברוד שליט"א

הרב אליהו אלחרר שליט"א

הרב יגאל כהן שליט"א

גב' צילה סאמין – מרכזת הוועדה

- במהלך שנת 2025 נבחר הרכב חדש לוועדה

תפקידי ועדת היבוא

1. אישור ותיקוף נהלי כשרות והנחיות בקשר למזון מיובא.
2. טיפול בבקשות גופי כשרות ורבנים להכרת הרבנות הראשית לעניין יבוא מוצרים כשרים לארץ.
3. מתן מענה לסוגיות הלכתיות כשרותיות בקשר ליבוא מזון כשר.
4. ביטול הכרה בנסיבות בהן נמצא כי הרב או הגוף התרשלו בתפקידם או שאינם פועלים כהלכה באופן הפוגע ברמת כשרותו של המזון המיובא, או כאשר עולה חשש לפגיעה בטוהר המידות או כאשר נמצא שהעילות להכיר בהם כנותני כשרות מלכתחילה אינן רלוונטיות עוד.

תחומי אחריות ופעילות המחלקה:

1. קליטת בקשות היבואנים ליבוא מוצרים כשרים:
במסגרת הטיפול בבקשות, נבדק בין השאר:
א. עמידת המוצרים בדרישות ההלכתיות שנקבעו על ידי מועצת הרבנות הראשית לישראל ומצוינים בנהלי הרבנות כגון ייצור באפיית או בישול ישראל, אי שימוש בחלב נכרי, מוצרים ללא חשש חדש ועוד.
ב. הצגת אישורי כשרות של גופי כשרות ורבנים המוכרים על ידי הרבנות הראשית ובתחום ההכרה.
ג. קבלת דו"חות ייצור למוצרים המיוצרים בייצור מיוחד.
ד. בדיקת התאמת אישורי הכשרות ודו"חות הייצור זה לזה ולמוצרים עבורם הוגשו הבקשות.
ה. קיומם של תנאי הכשרות שהוגדרו על ידי גופי הכשרות והרבנים המוכרים.
ו. בדיקת תוויות המוצרים.

במידה והבקשה עומדת בתנאים הנדרשים מונפקת תעודת הכשר למוצר ונשלחת ליבואן.

יובהר כי תעודות ההכשר של הרבנות הראשית לישראל- מחלקת היבוא ניתנות למוצרים הרשומים בתעודה בלבד, המיובאים על ידי היבואן הרשום בתעודה, ומיוצרים על ידי היצרן הרשום בתעודה, בהשגחת גוף הכשרות/רב הרשום בתעודה, ובהתקיים שאר התנאים הרשומים בתעודה. אין לראות במוצר הדומה בחלק ממאפייניו למוצרים הרשומים בתעודה כמוצר מאושר – אלא אם כן כל מאפייני המוצר הרשומים בתעודה מתקיימים בו.

במסגרת SLA שהוגדר – מתן מענה לבקשות יבואנים לקבלת תעודת הכשר יתבצע תוך 14 ימים. נכון לסוף שנת 2024 המענה התבצע תוך ימים ספורים, ועומד בדרישות SLA שהוגדר.

2. קליטת בקשות לאישור הכרה לרבנים/גופי כשרות חדשים והכנתן לדיון בוועדת היבוא.
3. אחריות לקיום מבחנים לרבני מדינה ורבני גופי כשרות, המעוניינים בהכרת הרבנות הראשית לעניין יבוא מוצרים כשרים לארץ תוך תיאום עם מחלקת בחינות והסמכה.
4. מתן הנחיות לגופי כשרות ורבנים וכן הנחיות ליבואנים.
5. טיפול בפניות גופי כשרות, יבואנים ויצרנים ביחס לייצור מוצרים כשרים.
6. מענה לפניות ושאלות ממנהלי מח' כשרות/מפקחי כשרות/משגיחי כשרות/הציבור הרחב.
7. אחריות על עדכון המידע באתר הרבנות הראשית לישראל בנושאים הבאים:
א. רשימת המוצרים המאושרים המתעדכן לעיתים קרובות – עם המעבר לעבודה באמצעות הטופס המקוון ומערכת מגד שמים, החל מסוף שנת 2020 רשימת המוצרים מתעדכנת לתוך הצובר הממשלתי DATA GOV
- ב. רשימת רבנים וגופי כשרות המוכרים ע"י הרבנות הראשית למתן כשרויות בחו"ל
- ג. טופס הכרה לרב/גוף כשרות ועוד
- ד. נהלים - ליבואן ולרבנים נותני הכשרות
- ה. רשימת יבואנים שמכרו את החמץ טרם פסח וכו'
- ו. קריטריונים להכרת גוף כשרות/רבנים נותני כשרות
8. בקרה על פעילות גופי הכשרות והרבנים המוכרים
9. בקרה על פעילות היבואנים

פעילות בשנת 2024

מענה טלפוני

במהלך שנת 2024 ניתן מענה טלפוני ליבואני המזון ולמבקשי מידע נוספים באמצעות מוקד טלפוני לניהול ובקרה של המענה הטלפוני במחלקה. המענה הטלפוני ניתן בימים א-ה בין השעות 09:00-11:00.

במהלך שנת 2024 נענו במחלקה למעלה מ-4364 שיחות מיבואנים, משגיחי כשרות והציבור הרחב.

פניות הציבור

מתן מענה ל-330 פניות ציבור

עקרי תכניות העבודה לשנת 2025:

1. עמידה ב SLA של הנפקת תעודות כשרות למוצרי יבוא
2. שיתוף פעולה עם מחלקות כשרות ברחבי הארץ
3. ביצוע מבחנים עיוניים לגופי כשרות חדשים
4. פיתוח קשר עם אגודות יבואנים ולשכת המסחר

תחום שחיטת בעלי כנף

תחום שחיטה (בעלי כנף)

היחידה מקיימת פיקוח ובקרה על כל משחטות העופות בארץ עורכת ביקורת חוזרות ע"מ לעמוד מקרוב על תפקוד המשחטות, מבחינת כשרות ועמידה בנהלי הרבנות הראשית לישראל.

היחידה מפקחת על צוותי שחיטת אווזים כשרה באירופה ומרכיבה צוותי שחיטה בהתאם לאופיו של המפעל. במסגרת זו נשלחים צוותים המאושרים ע"י המחלקה, לביצוע שחיטה, לאחר שהמשחטות נבדקו ואושרו כראויות לעבודה. צוותי השחיטה מדווחים למחלקה בהתאם לנהלים וכפועל יוצא, ליבואן העומד בנוהל, מונפק אישור כשרות בהתאם לחוק הבשר ומוצריו.

אגף הכשרה, הסמכה ובחינות

מחלקת הבחינות

מבנה מחלקה:

- מנהל המחלקה – עו"ד איתמר טובול
- עובדת בנושא ערעורים
- עובדת בנושא הרשמה ומבחנים
- עובדת בנושא בחינות בעל-פה
- 3 משרות סטודנט לנושאים הנזכרים

עיסוק המחלקה:

מחלקת בחינות הפועלת במסגרת הרבנות הראשית לישראל, אחראית על הליכי הבחינות לבעלי תפקידים תורניים, ובכלל זאת, רבנים, דיינים, רושמי נישואין, משגיחי כשרות ושוחטים.

הליך הטיפול בתחום הבחינות כולל הרשמה, תשלום, הזדהות, צירוף מסמכים, הפעלת המערך הלוגיסטי במיקום עריכות הבחינות, העברת המחברות לחברת סריקה, תקשורת מול עורכי ובודקי הבחינות, פרסום ציונים באזור האישי ובאתר הממשלתי, טיפול בבקשות לערעורים, התאמות וועדת משמעת.

הבחינות נערכות במתכונת שנקבעת על ידי מועצת הרבנות הראשית לישראל. המתכונת מפורסמת באתר הרבנות וכוללת פירוט של נושאי הבחינה, תנאי הזכאות לגישה לבחינות ואת היקף החומר הדרוש בכל נושא.

הבחינות מתקיימות בשלושה מועדים בשנה, בחודשים: אדר-ניסן, תמוז-אב ותשרי - חשון. מועדי הבחינות מתפרסמים ומתעדכנים באתר הרבנות הראשית מעת לעת. ביצוע הבחינות לקבלת רוב הכושרים שמעניקה הרבנות הראשית אורך מספר שנים בשל היקף רחב של החומר הנדרש. לסוגי הכושרים השונים נקבעים תנאי סף ייעודיים. תנאים אלו, לצד הנחיות נוספות, מופיעים במסגרת נהלי הבחינות של הרבנות הראשית, המפורסמים באתר הרבנות הראשית בכתובת rab.gov.il.

על מנת לעמוד במגוון המשימות הנ"ל הקימה הרבנות הראשית לישראל את מערך הבחינות.

מערך זה כולל:

- יחידה מקצועית – מחלקת בחינות
- מאגר בודקי בחינות רבנות

• מאגר בודקי בחינות דיינות

בחינות של הרבנות הראשית לישראל נחשבות יסודיות ומקצועיות ביותר וכוללות היקף רחב של חומר הלכתי החל מפסיקת הראשונים ועד פסיקת האחרונים ופוסקי זמננו.

יצוין כי בעקבות מלחמת חרבות ברזל, בשנת 2024 נערכו בחינות בחמישה מועדים, בהם מועד מיוחד לחיילי המילואים בחודש אייר התשפ"ד.

שיפור השירות לציבור

מחלקת הבחינות פועלת על פי חזון של מתן שירות מיטבי לנבחנים תוך שמירה על השקיפות, יסודיות והקפדה בלתי מתפשרת על עקרון טוהר הבחינות. צוות המחלקה מונחה למתן שירות מיטבי לפונים, בדגש על טיפול מקצועי ומהיר.

נושאים פנים מחלקתיים לשנת 2024:

- פיתוח משולב של מחלקת בחינות ומחלקת מיחשוב להפעלת אזור הרשמה אישי במערכת הממשלתית my gov.
- הקמת מערך לוגיסטי פנימי לתפעול הבחינות.
- פיתוח דיגיטציה בתחום העברת מידע לנבחנים באמצעות הודעות קוליות ובמיסרון (sms).
- ביצוע מועדי בחינה נוספים בשל המצב הבטחוני.
- קביעת מערך הקלות למשרתי מילואים.
- פרסום מכרז לרבנים עורכים ובודקים בנושאי רבנות.
- הסדרה ופעילות שוטפת של ועדת התאמות.
- הסדרה ופעילות שוטפת של ועדת משמעת.
- הסדרה ופעילות שוטפת ומורחבת של ועדה להחזרי תשלום.
- הסדר ופעילות הבקשות והאגרות על ערעורים טכניים ומהותיים.
- הנפקת אישורי תוצאה.
- הנפקת גליונות ציונים.
- תפעול מערכת פניות הציבור פיתוח מעטפת תומכת לפניות מורכבות הכוללת קבלת יעוץ משפטי, שירותי מיחשוב, יעוץ תקציבי ועוד.
- הרחבת שעות המענה במוקד הטלפוני אל השעות 12.00 עד 15.00.

נושאים חוץ מחלקתיים לשנת 2024:

- פעילות על פי תוכנית הלימודים בהנחיית מועצת הרבנות הראשית ומנכ"ל הרבנות הראשית.
- ייעוץ משפטי נרחב בסוגיות של התאמות, ועדת משמעת, החזרי אגרה, איחוד תיקים, ציונים אבודים ועוד.
- הפעלת מערכת תפוצה לעדכון שוטף של נבחנים בהנחיות ומידע רלוונטיים.
- פניות ציבור – פעילות שוטפת במערכת CRM .

תכנית עבודה עתידית לשנת 2025 :

- שדרוג האזור האישי למען צפייה בציונים משנים קודמות, מחברת הבחינה והערות הבודק.
- המשך פיתוח דיגיטציה מתקדמת עבור טפסים מקוונים לבודקי הבחינות.
- צמצום לוח זמנים לקבלת תוצאות בחינות.
- צמצום לוח זמנים לקבלת תוצאות ערעורים.
- עריכת השתלמויות מקצועיות לצוות העובדים במחלקה.
- עמידה מיטבית בזמני טיפול בפניות ציבור, בקשות להתאמות, גליונות ציונים והחזרי אגרה.
- התמודדות עם המשך מצב החרום בשל מלחמת "חרבות ברזל".

מחלקת הכשרה

מבנה המחלקה:

הרב משה מורסיאנו, מנהל המחלקה
גב' אורית בן שושן, מרכזת (בכירה)

משימות מרכזיות לשנת 2025

- הטמעת השינוי הארגוני בה מחלקת בריתות הופכת להיות "מחלקת הכשרה" של כלל תחומי ההסמכה של הרבנות הראשית לישראל.

נתוני תקציב 2024

מספר פרט	שם הפרט	תקציב על הוצאות נטו שינויין -	תקציב על הוצאה מותנית בהכנסה שינויין -	תקציב על הכנסה מיועדת שינויין -	תקציב על הרשאה להתחייב שינויין -
סעיף 22 המשרד לשירותי דת סיכום		41,319	5,063	-5,063	3,000
תחום 2202 הרבנות הראשית סיכום		41,319	5,063	-5,063	3,000
תוכנית 220201 הרבנות הראשית סיכום		41,319	5,063	-5,063	3,000
22020101	שיא כוח אדם	12,620	0	0	0
22020102	עבודה בלתי צמיתה	3,889	0	0	0
22020103	שעות נוספות	920	0	0	0
22020104	כוננויות	120	0	0	0
22020105	הוצאות פרישה	300	0	0	0
22020106	העסקת סטודנטים	622	0	0	0
22020107	החזר הוצאות רכב	1,479	0	0	0
22020109	הוצאות תפעול	12,456	0	0	0
22020111	השתתפות במנהל הדיור	2,251	0	0	0
22020113	פעולות	3,884	1,015	0	0
22020114	ברית מילה לעולים חדשים	28	0	0	0
22020115	השתתפות במנהל הרכב	886	0	0	0
22020117	הכנסות מגורמי חוץ	0	0	-4,048	0
22020118	תפעול בחינות	1,821	4,048	0	0
22020120	דמי שימוש	43	0	0	0
22020121	הכנסות משחיטת חול	0	0	-1,015	0
22020122	מכרז שמיטה	0	0	0	3,000

מבנה הרבנות הראשית לישראל ובעלי תפקידים

אתר האינטרנט www.rab.gov.i

מרכזיה טלפונית - 02-5313131

לשכת הראשון לציון והרב הראשי לישראל

הרה"ג דוד יוסף שליט"א

טלפון : 02-5313190 פקס : 02-5371305

דואר אלקטרוני rabbis@rab.gov.il

לשכת הרב הראשי לישראל

הרה"ג קלמן מאיר בר שליט"א

טלפון : 02-5313191 פקס : 02-5377872

דואר אלקטרוני rabbia@rab.gov.il

לשכת המנהל הכללי

מר יהודה כהן, מנכ"ל הרבנות הראשית לישראל

טלפון : 02-5313148/116 פקס : 02-5377874

דואר אלקטרוני : mankal@rab.gov.il

הלשכה המשפטית

טלפון : 02-5313145 פקס : 02-5714256

דואר אלקטרוני : mishpatit@rab.gov.il

אגף הכשרה , בחינות והסמכה

פניות ציבור יש לשלוח דרך אתר הרבנות הראשית לישראל www.rab.gov.il

מחלקת הסמכה

הרב רפאל מזרחי, מנהל

הסמכה : 02-5313131 שלוחה 6. פקס : 02-5000353

מחלקת הכשרה

הרב משה מורסיאנו, מנהל

טלפון : 02-5313141 פקס : 02-5000278

דואר אלקטרוני : orita@rab.gov.il

מחלקת בחינות

הרב איתמר טובול , מנהל

טלפון : 02-5313131 שלוחה 6

אגף הון אנושי ומינהל

גב' לי היילפרין , מנהלת

טלפון : 02-5313120 פקס : 02-5377894

דואר אלקטרוני : leeh@rab.gov.il

מחלקת תקציבים, רכש, לוגיסטיקה ונכסים

גב' שרון יגן, תקציבנית

טלפון : 02-5313118

דואר אלקטרוני : sharon@rab.gov.il

פניות הציבור וחופש המידע

גב' תמר מזרחי, ממונה

טלפון : 02-5313131

דואר אלקטרוני : pnivot@rab.gov.il

אגף כשרות בארץ

אכיפה

הרב רפי יוחאי, מנהל

טלפון: 02-5313131 שלוחה 4

דואר אלקטרוני: rafiy@rab.gov.il

פיקוח

הרב אברהם בוחבוט, מרכז בכיר מפעלי עיבוד בשר ואיטליזים

הרב חגי בר גיורא, מנהל תחום כשרות מפעלי מזון

הרב יניב כהן, מרכז בכיר מלונות, אולמות וקייטרינג

הרב יעקב אבורמד, מ"מ מנהל מחלקת ענייני דת וכשרות במוסדות רפואיים

מצוות התלויות בארץ

ד"ר עקיבא לונדון, מנהל

טלפון: 02-5313175 פקס: 02-5313170

דואר אלקטרוני: simchag@rab.gov.il

אגף כשרות - חו"ל ושחיטה

יבוא

הרב אברהם קוזמן , ממונה (כשרות יבוא מזון)

טלפון : 02-5313131

פניות ציבור https://www.gov.il/he/departments/topics/kosher_imports/govil-landing-page

שחיטה - צאן ובקר

הרב ראובן אלמליח, מ"מ

טלפון : 02-5313131

פניות ציבור יש לשלוח דרך אתר הרבנות www.rab.gov.il